

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему:

*«Основні аспекти формування соціального
лідерства у майбутніх соціальних
працівників»*

Виконав: здобувач II курсу,
групи СР-20-м
Спеціальності 231 «Соціальна
робота»
Ахмед Раєєс
Керівник: Волкова Н.П.,
д-р. пед. наук, професор

м. Дніпро
2022

А Н О Т А Ц І Я

Ахмед Раес «Основні аспекти формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників»

Охарактеризовано особливості професійної підготовки соціальних працівників у контексті формування соціального лідерства.

Уточнено сутність понять «соціальне лідерство», «соціальне лідерство соціальних працівників», «формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників»; розширено уявлення про зміст та структуру соціального лідерства у контексті теорії та практики соціальної роботи.

Визначено критерії (мотиваційно-ціннісний, знаннєвий, особистісний, діяльнісно-практичний) та схарактеризовано спектр показників сформованості соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників за реактивним, активним і проактивним рівнями.

У роботі представлено структурно-функціональну модель як орієнтир формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників в умовах професійної підготовки. Розкрито її змістове наповнення відповідно до основних блоків: цільового (мета, завдання, наукові підходи, принципи), організаційного (логіка організації процесу підготовки соціальних працівників до соціального лідерства), змістовно-методичного (змістовні напрями формування соціального лідерства, методи, форми та засоби підготовки майбутніх соціальних працівників), результативного (результат сформованості соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників за відповідними критеріями, показниками та рівнями).

Успішність реалізації структурно-функціональної моделі формування соціального лідерства визначається організаційно-педагогічними умовами, які було теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено їх дієвість в процесі професійної підготовки соціальних працівників.

Ефективність упровадження організаційно-педагогічних умов формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників в умовах професійної підготовки підтверджена позитивними змінами, які були виявлені у процесі здійснення контрольного етапу дослідження. Аналіз результатів експерименту дозволив підтвердити, що наприкінці експерименту студенти експериментальної групи засвідчили більш високий рівень сформованості соціального лідерства, ніж студенти контрольної групи. Матеріали дослідження можуть бути використані соціальними педагогами, психологами, працівниками органів місцевого самоврядування, соціальними менеджерами у розробці та упровадженні навчальних й тренінгових програм, спрямованих на оптимізацію формування соціального лідерства у дітей та молоді.

Ключові слова: соціальна робота, соціальне лідерство, соціальний працівник, професійна підготовка, майбутні соціальні працівники, формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників.

S U M M A R Y

Ahmed Raees «The main Aspects of Social Leadership for Future Social Workers»

The peculiarities of vocational training of social workers in the context of social leadership formation are described.

The essence of the concepts of «social leadership», «social leadership of social workers», «formation of social leadership among future social workers» was clarified; Increased understanding of the content and structure of social leadership in the context of social work theory and practice.

Criteria are defined (motivational-value, knowledge, personal, activity-practical) and a range of indicators of formation of social leadership among future social workers by reactive, active and proactive levels is described.

The work presents a structural and functional model as a guide to the formation of social leadership among future social workers in the conditions of vocational training. Its content is disclosed in accordance with the main blocks: target (goal, tasks, scientific approaches, principles), organizational (logic of organizing the process of preparing social workers for social leadership), substantive and methodological (meaningful directions for the formation of social leadership, methods, forms and means of training future social workers), effective (the result of the formation of social leadership among future social workers according to relevant criteria, indicators and levels).

The success of the implementation of the structural and functional model of the formation of social leadership is determined by organizational and pedagogical conditions, which were theoretically justified and experimentally tested in the process of professional training of social workers. The effectiveness of the introduction of organizational and pedagogical conditions for the formation of social leadership among future social workers in the conditions of professional training was confirmed by positive changes identified during the implementation of the control stage of the study. Analysis of the results of the experiment confirmed that at the end of the experiment, the students of the experimental group showed a higher level of social leadership formation than the students of the control group.

Research materials can be used by social educators, psychologists, employees of local governments, social managers in the development and implementation of educational and training programs aimed at optimizing the formation of social leadership in children and young people.

Key words: social work, social leadership, social worker, vocational training, future social workers, formation of social leadership among future social workers.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	7
1.1. Соціальне лідерство соціальних працівників як ресурс підвищення ефективності соціальної роботи	7
1.2. Особливості професійної підготовки щодо формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників.....	20
Висновки до першого розділу.....	32
РОЗДІЛ 2 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРИ СОЦІАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	34
2.1. Визначення структурних компонентів, критеріїв і показників соціального лідерства та характеристика рівнів його сформованості у майбутніх соціальних працівників.....	34
2.2. Стан сформованості соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників.....	48
Висновки до другого розділу.....	62
РОЗДІЛ 3 ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	64
3.1. Модель формування соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників в умовах професійної підготовки.....	64
3.2. Аналіз результатів сформованості соціального лідерства у майбутніх соціальних працівників	75
Висновки до третього розділу	87
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94
ДОДАТКИ	100